

FRA pressiteade
Viin, 5. september 2018

Tööinspeksioonid peavad töötajaid paremini kaitsma ränga ärakasutamise eest

Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti viimases aruandes leitakse, et töökoha inspeksioonid on sageli vähe- või ebatõhusad, mis võimaldab vastutustundetutel tööandjatel töötajaid ära kasutada. Tööjõu ränga ärakasutamise lõpetamiseks pakub Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet ühe meetodina tõhustada inspeksioone, et tõkestada kuritarvitamist ja suurendada töötajate võimalusi sellest teatada.

„Töötajad ei pea võitlema oma õiguse eest töötada. Ränk ärakasutamine tuleb eos välja juurida,“ märkis Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti direktor [Michael O’Flaherty](#).

„Tööinspeksioonidel on demokraatlikus ühiskonnas oluline roll ärakasutamise tuvastamisel. Seepärast on liikmesriikidel vaja inspeksioone tõhustada, et tuvastada töötajaid ärakasutavaid tööandjaid ja töötajaid paremini kaitsta.“

„Meil oli kaks tööajaarvestusvormi: ühe järgi töötasime ametlikult ainult 8 tundi ja teise järgi 14 tundi,“ rääkis Saksamaal töötav Poola põllumajandustöötaja oma intervjuus. *„Inspeksiooni korral pidime näitama üksnes esimest vormi.“*

Ameti aruandesse „[Protecting migrant workers from exploitation in the EU: boosting workplace inspections \(Vöörtöõjõu kaitsmine ekspluuteerimise eest ELis: töökoha inspeksioonide tõhustamine\)](#)“ on kogutud ligikaudu 250 ELi ja muude kui ELi riikide tööl ärakasutamist kogenud töötaja ütlused.

Üle poole neist ei olnud kunagi kogenud töökoha inspeksioone ega neist midagi kuulnud. Nad rääkisid, kuidas paljusid tööandjaid hoiatati inspeksioonidest ette, et nad saaksid vajakajäämisi varjata. See omakorda vähendas töötajate usaldust inspeksioonide vastu.

Et sellist olukorda vältida, ei tohiks inspektorid tööandjatele teatada, millal toimub inspeksioon sektorites, kus kuritarvitamine on tavaline. Samuti tuleks liikmesriikidel karistada tööandjaid, kes on üritanud inspektoreid petta.

Liikmesriikidel tuleb erilist tähelepanu pöörata ehitus- ja toidusektorile, kus ärakasutamine on tõenäoline. Lisaks tuleks neil välja töötada koduabiliste töötingimuste inspekteerimise meetodid.

Töötajad andsid oma tööandjate tavade kohta sagedamini aru, kui inspektorid teavitasid ja kaasasid töötajaid. Seepärast tuleb inspektoritel luua töötajatele turvaline keskkond, et nad saaksid väljendada oma vaateid vabalt ja karistust kartmata. See tähendab ka, et töötajatega suheldes tuleb leida võimalus keelebarjääri ületamiseks.

Samuti tuleb inspektoritel tagada, et inspeksioonide keskmes oleksid pigem töötajate õigused ja töötingimused kui nende rändestaatus.

Et tõhustada inspeksioone, tuleb liikmesriikidel koolitada inspektoreid ärakasutamist märkama. Selles võivad aidata tööinspeksiooniametite eriuurimisüksused ja ühisoperatsioonid politseiga.

Samuti tuleks liikmesriikidel parandada teadlikkust ja kasutada muude organisatsioonide, näiteks haiglate ja ametiühingute abi, et ärakasutamisuhtudest teatataks.

See aruanne on teine aruanne sarjast, milles esitatakse [töölase ärakasutamise ohvrite vaateid ja kogemusi](#).

See tugineb varasemale Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti tööle, milles arutati spetsialistidega ränka tööalast ärakasutamist.

Lisateave on [teabelehes](#) ja/või aadressil: media@fra.europa.eu / tel +43 1 580 30